

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

بررسی امکان مدیریت مصرف بنزین در مدل های جدید نرخ گذاری آن

تاریخ انتشار: ۷ آبان ۱۳۹۷

بررسی امکان مدیریت مصرف بنزین در مدل های جدید نرخ گذاری آن

در راستای مدیریت مصرف و کنترل قاچاق بنزین، مدل های مختلفی ارائه شده است. هدف اکثر این مدل ها، مدیریت مصرف از طریق نرخ گذاری بنزین و بازتوزیع یارانه پنهان در شکل های مختلف است. اما مدیریت مصرف از طریق قیمت گذاری نیازمند وجود سه امکان برای مشتری است. در صورتی که این سه امکان وجود نداشته باشد، افزایش قیمت بنزین، موجب کاهش شدید رضایت مصرف کنندگان خواهد شد. ولی در صورتی که این سه امکان وجود داشته باشد، افزایش قیمت ها باعث افزایش رقابت و بهره وری خواهد شد. سه امکان یادشده در حوزه افزایش قیمت بنزین بصورت زیر شرح داده می شود:

امکان جایگزینی: دولت می بایست قبل و حین افزایش قیمت ها، جایگزین هایی در دسترس مصرف کنندگان قرار دهد تا بتوانند از زیر بار هزینه های اضافی جدید شانه خالی کنند. بعنوان مثال حمل و نقل عمومی توسعه یافته و کاهش شلوغی آن در ساعات پر تردد می تواند برای بسیاری از افراد جذاب تر از تک سرنشینی با خودروی شخصی در ترافیک سنگین باشد. همچنین سوخت های دیگری با کارکرد مشابه بنزین باید وجود داشته باشد تا مصرف کنندگان بتوانند آن را در سبد سوخت خود، جایگزین بنزین کنند. از طرفی می بایست خودروهای با مصرف کمتر در بازار وجود داشته باشد تا مردم بتوانند خودروهای پر مصرف خود را جایگزین نمایند.

امکان بازگشت سرمایه: اختلاف قیمت جدید و قبلی بنزین باید به گونه ای باشد که مردم را ترغیب کند تا مصرف بنزین خود را کاهش داده یا با سوخت دیگری جایگزین نمایند. از این رو باید نسبت «افزایش قیمت بنزین» و «هزینه فناوری های کاهش دهنده مصرف» مانند وسایل نقلیه پیشرفته یا خودروهای با سوخت جایگزین، بطوری تنظیم شود تا مصرف کننده به تعویض خودروی پر مصرف و خرید وسیله نقلیه کم مصرف ترغیب شود. لذا اگر بازگشت سرمایه گازسوز کردن خودرو یا تعویض خودروی فرسوده برای مصرف کننده کم باشد، واکنشی در برابر افزایش قیمت ها نشان نخواهد داد. در نتیجه باید قیمت بنزین بسیار افزایش یابد یا اینکه هزینه کاهش مصرف وسایل نقلیه یا تعویض آنها با وسایل کم مصرف و سوخت های جایگزین بسیار کاهش یابد.

امکان سرمایه گذاری: اگر امکان خرید خودروهای با کیفیت گازسوز یا بنزین سوز کم مصرف در بازار فراهم باشد و هزینه خرید آن نیز بقدری کم باشد که با افزایش نه چندان زیاد قیمت بنزین، مصرف کنندگان را ترغیب کند، باز هم عامل سومی مانع تغییر میزان مصرف خواهد بود و آن سرمایه گذاری است. از همین رو ممکن است همه شرایط، مصرف کنندگان را به تغییر الگوی مصرف رهنمون کند اما توان مصرف کنندگان در میزان سرمایه گذاری برای این امر، مانع بزرگی در جهت کاهش مصرف آنها باشد که باید با تمهیداتی نظیر وام تعویض خودروی فرسوده یا وام دوگانه سوز کردن خودرو، امکان سوم را برای مصرف کنندگان فراهم کرد.

یادداشت

نفت و گاز

بررسی امکان تغییر مصرف بنزین در مدل های جدید نرخ گذاری آن

سرمایه گذاری امکان سوم

ممکن است همه شرایط، مصرف کنندگان را به تغییر الگوی مصرف رهنمون کند اما توان مصرف کنندگان در میزان سرمایه گذاری برای این امر، مانع بزرگی در جهت کاهش مصرف آنها باشد

بازگشت سرمایه امکان دوم

اختلاف قیمت جدید و قبلی بنزین باید به گونه ای باشد که مردم را ترغیب کند تا مصرف بنزین خود را کاهش داده یا با سوخت دیگری جایگزین نمایند

جایگزینی امکان اول

دولت می بایست قبل و حین افزایش قیمت ها، جایگزین هایی در دسترس مصرف کنندگان قرار دهد تا بتوانند از زیر بار هزینه های اضافی جدید شانه خالی کنند

VCMStudy.ir

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که توسعه همزمان سوخت های جایگزین با افزایش قیمت بنزین از بهترین روش های کاهش مصرف بنزین است. در دسترس ترین و ارزان ترین سوخت جایگزین بنزین در ایران، گاز فشرده یا همان CNG است. اما زمانی مردم با افزایش قیمت بنزین به سمت استفاده از CNG خواهند رفت که ۱- خودروهای با کیفیت گازسوز در بازار موجود باشد. ۲- «هزینه گازسوز کردن خودرو» یا «اختلاف قیمت خودروهای گازسوز با بنزین سوز» در مقابل «کاهش هزینه های ناشی از جایگزینی CNG با بنزین» قابل چشم پوشی باشد. ۳- بخش دولتی یا خصوصی از مسیر صرفه جویی بنزین، وام هایی را برای مصرف کنندگان در نظر گیرد تا بتوانند خودروی خود را گازسوز نموده یا با یک خودروی گازسوز تعویض نمایند.

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید
VCMStudy@gmail.com